

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO, Cihelní 602

BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Naším cílem je vytváření a posilování kladných vztahů k sobě samému, k druhým lidem, přírodě a životnímu prostředí.

NÁZEV:

„TAJEMSTVÍ KOUZELNÉHO STROMU“

platnost programu: od 1. 9. 2018

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
a) materiální podmínky	4
b) životospráva	5
c) zdravotní péče.....	5
d) psychosociální podmínky	6
e) řízení školy	6
f) personální zajištění.....	7
g) spolupráce s rodiči.....	7
h) spolupráce se základní školou	8
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
a) spolupráce s dalšími institucemi.....	9
b) formy spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími sociálními partnery.....	9
c) zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
d) zabezpečení vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	10
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH, PROJEKTY, DOPLŇKOVÉ PROGRAMY, AKCE ŠKOLY	20
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	30

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je nazván „Tajemství kouzelného stromu“, je zpracován v souladu s Rámcově vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) a s obecně platnými právními předpisy. ŠVP je otevřený dokument, založený na právu každého dítěte na výchovu a vzdělávání, na individuální uspokojování potřeb, a vzájemném respektování a spolupráci. Na základě evaluační činnosti můžeme ŠVP průběžně měnit, přidávat, ubírat podle daných okolností a vzniklé situace.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název organizace dle zřizovací listiny:

Základní škola a Mateřská škola Benešov nad Ploučnicí, příspěvková organizace

Adresa organizace: Benešov nad Ploučnicí, 407 22, Opletalova 699

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Jakub Zelený

Zřizovatel: město Benešov nad Ploučnicí (IČO: 261 181)

adresa: Benešov nad Ploučnicí, náměstí Míru 1, 407 22, ústředna 412 589 811,

e-mail: urad@benesovnpl.cz

starosta města: Filip Ušák, tel. 412 589 801

vedoucí učitelka MŠ: Mgr. Zdeňka Černá

kontakt: tel.:412 586 579, 412 586 377, **mobil** 602 143 763

E-mail: infozsbnpl@zsbnpl.cz

Internetové stránky školy: [http: www.zsbnpl.cz](http://www.zsbnpl.cz)

Zpracovatel programu: Mgr. Zdeňka Černá (vedoucí učitelka MŠ) a kolektiv pedagogických pracovníků MŠ

Aktualizace ŠVP byla schválena ředitelem školy dne: 1. 9. 2018

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je umístěna ve středu města, blízko zámeckého parku. Má dlouholetou tradici, byla postavena v roce 1965, od 1. 1. 2003 byla přičleněna k Základní škole Opletalova 699, Benešov nad Ploučnicí. Součástí školy je kuchyně a prádelna. Vzhledem ke své poloze a bohatosti zaměření je velký zájem ze strany rodičů o umístění dětí. Zařízení MŠ má kapacitu 126 dětí, které jsou rozděleny podle schopností a potřeb do 5 tříd. V letech 2017 – 2018 proběhla investiční akce „Navýšení kapacity MŠ“, s předpokládaným navýšením kapacity MŠ. Škola je patrová, složená ze dvou pavilonů. Dva jsou pro pedagogickou činnost, tedy pobyt dětí, třetí (prostřední) je zázemím pro provozní činnost. Součástí školy je školní jídelna, vlastní prádelna a byt učitelky MŠ. Vybavení školní jídelny je postupně obměňováno a modernizováno dle finančních možností zřizovatele. Kapacita školní jídelny je 263 obědů. Pracovníci vlastní prádelny je zajištěna veškerá péče o lůžkoviny, ručníky a další prádlo MŠ a školní jídelny. Škola je taktéž správcem bytu, který je součástí jejího objektu. Jednou z nezbytných součástí pedagogického procesu je pohybové využití dětí a pobyt na čerstvém vzduchu. Zahrada, která má celkovou rozlohu 1 664 m² se vzrostlou vegetací, čtyřmi pískovišti, průlezkami a dalším sportovním zařízením, skýtá dobré zázemí pro děti. Zadní část zahrady je určena pro programy a akce v přírodě pro děti MŠ a ZŠ v rámci úzké spolupráce. Zahrada má nerovný terén, který v zimě využíváme k bobování a sáňkování. V souvislosti s akcí „Navýšení kapacity MŠ“ byla zahrada vybavena novými prvky: trampolína, lanová pyramida a lanová dráha. Umístění naší školy, lokalita, ve které se nachází, umožňuje mnoho pozorování v přírodě, přírodních jevů, nabízí realizaci prvků ekologické výchovy, naplňování programu zdravého životního stylu, umožňuje řadu pěších výletů a tak podporu zdraví dětí.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

a) materiální podmínky

Celá mateřská škola a její vnitřní prostory – třídy, herny, lehárny, šatny aj. jsou vybaveny jak novým, tak i starším nábytkem, který je postupně obnovován a renovován. Veškerý dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům. Jsou zdravotně nezávadné. Tělocvičné nářadí je doplňováno, není však v ideálním množství. Kompenzace tohoto nedostatku je řešena návštěvou tělocvičny ZŠ. Po dokončení akce „Navýšení kapacity MŠ“ bude v MŠ celkem 6 tříd. U tříd je samostatná

kuchyňka, která slouží k vydávání jednotlivých jídel v průběhu celého dne. Do třídy Berušek se jídlo vozí vozíkem přes chodbu. Ve třídách jsou zřízené hrací koutky, které děti využívají ke svým námětovým hrám. Všichni se v mateřské škole snažíme, aby prostředí, ve kterém děti tráví většinu dne, bylo estetické, barevné, veselé a působilo příjemně a dětem se zde líbilo. Většina hraček a dalších doplňků je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň uklízet na správné místo. MŠ je vybavená pro pobyt dvouletých dětí. Areál školy je vyzdoben pracemi dětí, které se tak podílejí na úpravě školy. Vystavené práce tak mohou zhlédnout rodiče i hosté, kteří do MŠ přicházejí.

Informační tabule u hlavního vchodu, nástěnky v šatnách jednotlivých tříd jsou jedním z informačních zdrojů pro rodiče.

Sborovna školy slouží jako zázemí pro pedagogický personál, je vybavena výpočetní technikou, knihovnou s odbornou a metodickou literaturou a zároveň je kabinetem s didaktickým materiálem. Tyto prostory jsou velmi malé a nevyhovující.

Záměry:

- doplňování hračkami a sportovními pomůckami pro pobyt na zahradě
- vybavení jednotlivých tříd ICT

b) životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. **Naším záměrem je naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.** Děti se spolupodílejí na přípravě ke stolování. Při svačině se obsluhují samy, při obědě si prostírají a přinášejí nápoj ze servírovacího vozíku. Po ukončení jídla děti vše odnesou na servírovací vozík. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

c) zdravotní péče

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Při úrazu náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči a okamžitou informaci zákonným zástupcům a řediteli školy. **Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku.**

d) psychosociální podmínky

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizace činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, aby mohli rodiče přivádět děti podle svých možností a bylo možno reagovat na neplánované události v životě MŠ. Pobyt venku je každý den dostatečně dlouhý, program činností je přizpůsobován proměnám počasí a kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek pohybu nejen na školní zahradě, ale i v interiéru MŠ. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Věkově nejstarším dětem je nabízen program ke zkrácení doby odpočinku. Děti s nižší potřebou spánku pouze odpočívají. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim. Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají v naší mateřské škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Každá třída – skupina dětí si svá pravidla chování vytváří sama. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem /prevence šikany/. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte.

e) řízení školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny a pracovníci s nimi seznámeni. Vedoucí učitelka zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci – pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování je funkční a opírá se o předchozí analýzu, využívá zpětné vazby.

Vedoucí učitelka vypracovává za pomoci pedagogického sboru ŠVP. Kontrolní a evaluační činnost zahrnují všechny stránky chodu MŠ. Z výsledků budou vyhodnocovány závěry pro další práci. Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pedagogické pracovnice jsou zařazeny pravidelné operativní porady, pro provozní zaměstnance dle potřeb školy. Pedagogické porady se uskutečňují dle plánu porad. Mateřská škola úzce spolupracuje s pracovníky školských poradenských zařízení.

Záměry:

- vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP
- vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí

f) personální zajištění

V mateřské škole pracuje 8 pedagogických pracovníků. Všichni pedagogové mají potřebnou odbornou kvalifikaci a pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační činnosti ředitele školy. Vedoucí učitelka podporuje a sleduje další růst profesních kompetencí všech pedagogů. Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je řešen nerovnoměrným rozvržením ve 4 týdnech stále se opakujících. Jeho nastavení je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Pedagogové jednají a chovají se tak, aby pedagogická péče byla vždy na profesní úrovni v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání.

g) spolupráce s rodiči

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat – spolupráce funguje na základě partnerství. Rodiče budou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje prostřednictvím učitelek, písemných informací na nástěnkách a letáčků. Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte v rozvoji a učení a domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do života a soukromí rodiny.

Záměry:

- hledat nové formy spolupráce s rodinou
- vytvářet cestu důvěry a vzájemné spolupráce
- zajistit dostatečnou informovanost o dění v MŠ

h) spolupráce se základní školou

Jak ZŠ, tak naše MŠ, vytváří nové možnosti vzájemného poznání, formy, jak naši předškoláci mohou nahlédnout do prostor školy s učitelkami naší mateřské školy. Pořádáme společné besedy v rámci týmů, jejichž záměrem je předání co nejvíce informací o naší práci a posílení tak návaznosti v ZŠ. Děti ze základní školy pro děti MŠ připravují různá divadelní, pěvecká a soutěžní představení.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitele školy, který nastavuje kritéria pro přijímání dětí.

Provoz mateřské školy je upraven Provozním řádem Základní školy a Mateřské školy Benešov nad Ploučnicí, p. o., platném od 1. 9. 2003 s aktualizací podle vyhlášky č. 48/2005 Sb. dne 1. 2. 2005. Mateřská škola je pětitřídní, od ledna 2012 s celodenním provozem. Třídy jsou pojmenovány podle zvířátek z přírody - třída: Broučků, Berušek, Motýlků, Myšek a Žabek. U každé třídy se nachází herna, umývárna, WC a kuchyňka. Šatny se nacházejí u hlavních vchodových dveří. Pátá třída je situována ve vedlejším pavilonu, nad ordinací MUDr. Váchy. V současné době je dokončována akce „Navýšení kapacity MŠ“, v rámci níž bude navýšena kapacita páté třídy a vybudována šestá třída. Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 3 - 6 let. Třídy jsou homogenní s výjimkou nejmladších dětí. Naším záměrem je především spokojené dítě. Třídy jsou spojovány dle potřeb provozu a dané pracovní doby učitelů, přičemž jsou respektovány hygienické a bezpečnostní požadavky. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí, klid a soukromí.

Denní program mateřské školy zahrnuje:

- 6.00 – 9.45 scházení dětí, ranní hry a činnosti podle volby dětí hygiena a svačina, didakticky zaměřené činnosti (cílené i spontánní učení) individuálně i ve skupinách, komunitní kruh, diskusní kruh, jazykové chvilky, smyslové hry, relaxační chvilky
- 8.00 – 12.00 předškolní vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením školní docházky
- 9.45 – 11.30 příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11.30 – 12.00 hygiena a oběd
- 12.00 – 12.30 hygiena, převlékání, příprava na spánek, pohádky
- 12.30 – 14.00 odpočinek, spánek, alternativní činnosti, individuální péče
- 14.00 – 16.00 hygiena svačina, zájmové činnosti, hry podle volby dětí, ukončení provozu

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální přístup učitelky a je možné, aby rodiče se svými dětmi toto adaptační období prožívali.

Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hry, aby ji mohly ukončit nebo se k ní vrátit. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby se děti zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost se realizovat ve velkých i malých skupinách. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí.

a) spolupráce s dalšími institucemi

- MŠ úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP)
- pro potřeby eliminace narušené komunikační schopnosti u dětí v MŠ spolupracujeme s logopedy
- spolupráce s OSPOD a PČR prostřednictvím ředitele školy
- Město Benešov nad Ploučnicí – projekty, městská knihovna, Benešovské noviny atd.

b) formy spolupráce se zákonnými zástupci a s dalšími sociálními partnery

- pravidelné schůzky s rodiči v rámci naplňování ŠVP
- spolupráce s CDM – zájmové kroužky, přednášky

c) zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s dítětem, jehož vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání. Pro děti s podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP

podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory. PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a dojde ke společné schůzce se zákonnými zástupci dítěte. Účinnost PLPP bude vyhodnocována ve spolupráci s rodiči.

Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními od 2. stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu. IVP zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte.

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitel ZŠ a MŠ Benešov nad Ploučnicí. Vedoucí učitelka MŠ pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikuje se zákonnými zástupci. Mateřská škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření, odborný dohled nad naplňováním stanovených postupů vykonává výchovná poradkyně pro I. stupeň ZŠ a MŠ. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

d) zabezpečení vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Dítě mimořádně nadané je dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, formu a metody vzdělávání stanovuje ŠPZ. Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, pohybových, uměleckých či sociálních dovednostech. Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí vychází jejich vzdělávání z principu nejlepšího zájmu dítěte.

MŠ stanovuje pro péči o nadané a mimořádně nadané děti speciálního pedagoga. Úkolem speciálního pedagoga je tvorba, realizace a vyhodnocení PLPP .

Speciální pedagog ve spolupráci s výchovným poradcem stanoví zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané dítě.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„RADOST, SMÍCH A POHODA JEDEN DEN I DRUHÝ, ČAS NÁM BĚŽÍ JAKO SEN. HRAJEME SI CELÝ DEN. SLUNÍČKO RÁDO ČARUJE, BARVAMI SVĚT MALUJE. VEJDĚME DO ŠKOLKY ZA VRÁTKA, ZAČÍNÁ BAREVNÁ POHÁDKA.“

Náš ŠVP je nazván „**Tajemství kouzelného stromu**“ a jeho hlavním cílem je nejen vzdělávání, ale i formování osobnosti dětí a jejich návyků, samostatnosti, rozvoj sociální gramotnosti – sociální zralost, vytváření sociálních dovedností pro respektování pravidel soužití, rozlišování dobrého a špatného chování, podpora úspěšnosti dětí při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání – logopedická prevence a rozvoj řeči, čtenářská a matematická pregramotnost, rozvoj pohybových schopností – dle konkretizovaných očekávaných výstupů stanovených v RVP PV.

Filozofií naší školy je vytvářet podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dětí, rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.

Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Vzdělávací obsah je zpracován do tzv. integrovaných bloků – integrované bloky jsou pro učitelky závazné. Čtvrtletní integrované bloky na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prolínají. Učitelky si pak v třídních vzdělávacích programech stanoví svá vlastní podtémata. K nim přiřazují dílčí vzdělávací cíle, klíčové kompetence a konkretizované očekávané výstupy ze všech šesti vzdělávacích oblastí (stanovených v RVP PV). K podtématům zpracovávají učitelky nabídku činností pro děti. Jednotlivé tematické bloky i podtémata spojují učitelky vhodnou motivací. **Jejich plnění není časově omezené – řídí se zájmem dětí.** Svou práci průběžně hodnotí dle evaluačního plánu školy. Výsledky evaulace operativně promítají do další práce.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE - (co pedagog u dítěte podporuje) – viz RVP

1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, uvědomění si vlastního těla. Podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností (koordinace ruky x oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí. Rozvoj

a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti. Učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům jako základům zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) viz RVP

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, papírem, modelovací hmotou, keramickou hlinou, ...)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, oblékat se, svlékat, obouvat)
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (narození, růst těla, jeho proměny), znát základní pojmy užívané se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, a běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti: **1. Jazyk a řeč, 2. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie, 3. Sebepojetí, city a vůle**

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků i dovedností, které přecházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, pohybové, hudební i dramatické)

Poznávací schopnosti a funkce

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmů, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Sebepojetí, city a vůle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopnosti a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání (cítění a prožívání)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

Jazyk a řeč

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou gramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, popsat situaci (skutečnou, dle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vytvořit jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrané symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu, jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Poznávací schopnosti a funkce

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů, či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední, ...)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, na, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, poledne, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo využívat již poznaná
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city a vůle

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory, uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- neznámých a opakujících se situacích a i v situacích, kterým rozumí ovládat své city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (ohrožující či neznámé situace), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní úspěchy
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí (soucit, radost, náklonost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu, apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých i příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou i dramatickou improvizací)

3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Záměrem vzdělávání této oblasti je seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině, apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádřeným emocím a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé i děti mají stejnou hodnotu, protože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí, či neumí), respektování osobnostních odlišností je přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstřícně (chovat se citlivě k slabšímu, či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.
- chovat se obezřetně při setkání s novými dětmi, staršími a dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)

4. Dítě a společnost – oblast sociálně - kulturní

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklém v tomto prostředí.

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) a přináležet k tomuto společenství (ve třídě, v rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známe děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je potřeba se chovat

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucích z prostředí školy i jeho běžných problémů
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem k dospělým i dětem, bez předsudku, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair play
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, s předměty denní potřeby, s knížkami, s penězi
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické, či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, z keramické hlíny, tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální (zpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět - oblast environmentální

Záměrem vzdělávání v oblasti environmentální je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění.

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, a planetou Zemí

Očekávané výstupy

- orientovat se v bezprostředně známém prostředí (doma, v MŠ, v blízkosti)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, jednoduché a praktické situace, které se doma a v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho
- dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je v životě potřeba počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Vzdělávání poskytované mateřskou školou se v mnohém liší od vzdělávání v ostatních stupních škol. Základní specifikum spočívá v tom, že dítě předškolního věku je dosud prudce se rozvíjející osobnostní struktura se svými specifickými potřebami. Všechno, co dítě v tomto věku prožije a ze svého okolního prostředí, ať rodinného či mimo rodinného, převezme, je trvalé. Mateřská škola tak představuje možnost, jak doplnit rodinnou výchovu a jak pomoci zajistit dětem mnohostrannost a přiměřenost podnětů, které jsou podkladem jejich aktivního rozvoje. Předškolní vzdělávání je vázáno k obecným i individuálním potřebám dítěte, ovlivňuje celou jeho osobnost, poskytuje základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, učí dítě být samo sebou a zároveň se přizpůsobovat životu ve společnosti, poskytuje základy pro celoživotní učení i základy chování a jednání.

Vzdělávání v naší mateřské škole je uskutečňováno ve všech činnostech i situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání, zvládlo tyto kompetence:

- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence činnostní a občanské**

Při výchovně vzdělávací práci využíváme aktuální vzdělávací dokumenty.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH, PROJEKTY, DOPLŇKOVÉ PROGRAMY, AKCE ŠKOLY

Program „Tajemství kouzelného stromu“ je název našeho ŠVP, prochází celým rokem. Je založen na vnitřní motivaci dětí a jejich aktivní účasti, podporuje příležitosti k různým činnostem. Je rozpracován tak, aby rozvíjel celou osobnost dítěte, jeho fyzické, psychické i sociální kompetence. Program je založen na vnitřní motivaci dětí a jejich aktivní účasti, podporuje prožitkové učení hrou. Vzdělávací obsah je dětem nabízen v integrovaných blocích, které jsou rozpracovány v TVP. Časový

plán integrovaných bloků není přesně daný, je v propojení se střídáním ročních období. Obsahové celky programu, jsou vázány k určitému tématu, které je dětem blízké. Současně budou vstupovat do TVP doplňkové programy.

INTEGROVANÉ BLOKY

1. PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA PODZIMNÍČKA PODZIMEM
2. PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA ZIMNÍČKA ZIMOU
3. PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA JARNÍČKA JAREM
4. PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA LETNÍČKA LÉTEM

TAJEMSTVÍ KOUZELNÉHO STROMU

Charakteristika a obsah jednotlivých bloků

Integrovaný blok č. 1

PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA PODZIMNÍČKA PODZIMEM

Činnostní charakteristika

časový rozvrh: dle aktuálních potřeb a zájmu dětí

V tomto období – začátek září – přicházejí děti do nového prostředí (některé děti úplně poprvé). Setkávají se s novými kamarády a s kamarády, které již znají. Je to radostné období – někdy se neobejde bez slziček. Děti si sdělují zážitky z prázdnin, co prožily nového, zajímavého, co navštívily, s kým se potkaly atd. Navazují nová přátelství. Seznamují se s novým prostředím, třídou, zahradou, celou školou, s pedagogickými pracovníky a dalším personálem. Musí si zapamatovat svoji značku, místo a přizpůsobit se režimu ve škole. Nejmenším dětem pomáhají s adaptací rodiče, kteří mohou své děti doprovodit až do třídy.

Chceme, aby toto období bylo pro děti radostné, protože první zážitky a zkušenosti se školou a novým prostředím mohou dlouhodobě ovlivnit budoucí vztah dítěte ke škole.

Děti se také v tomto období poprvé seznámí se skřítkem Podzimníčkem, který bydlí v tajemném stromu a který nás provede všemi kouzly podzimu. Již název tohoto tématu přinese činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem, zdravím v tomto období. V popředí budou výlety do přírody s pozorováním všech znaků podzimu. Pozorujeme změny počasí, barvy podzimní přírody, odlet stěhovavých ptáků, dozrávání podzimních plodů. Je to období podzimních prací na zahradách a polích, rozšiřujeme si znalosti o plodech podzimu i jejich využití. Zapojíme se do sběru plodů a experimentování s materiály. Seznámíme se se zvířaty na poli, ukážeme si, jak se připravují na příchod zimy. Budeme si cvičit jazýčky, rytmizovat říkadla, přichystáme podzimní slavnosti.

Vyrobíme si podzimníčky, ovocná a zeleninová strašidýlka, papírové draky a uspořádáme Drakiádu na školní zahradě. Oblečení, obuv, vitamíny, nemoc, hry se slovy, hádanky a vše další, to přinesou podtémata třídních programů. Důležitou součástí bude i pokračování v adaptačním procesu.

Naše záměry:

- pomáhat dětem překonávat počáteční ostych a nedůvěru při příchodu z rodinného prostředí do nového kolektivu
- seznamovat se s novými kamarády
- zapamatovat si své jméno, jména kamarádů, svoji značku a místo, kam si ukládáme své věci
- naučíme děti vnímat režimové uspořádání dne
- podpoříme rozvoj hygienických návyků a jejich upevňování
- povedeme děti k projevování svých potřeb, společně s dětmi si vytvoříme pravidla společného soužití
- seznámíme děti se všemi, kteří o ně pečují, přiblížíme jim jejich úlohu v péči o ně
- seznámíme děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- povedeme děti k projevování svých potřeb, umění komunikovat a vyjadřovat svá přání a pocity
- povedeme děti k vnímání přírody a života v ní
- pobytem na zahradě školy a v přírodě budeme podporovat tělesný rozvoj a zdraví dětí zaměříme se na komunikaci s vrstevníky i dospělými v rámci doznívání adaptačního procesu
- maximálně podpoříme rozvoj tvořivosti a poznání při práci s přírodninami
- povedeme děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě
- podpoříme rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb
- povedeme děti k větší samostatnosti při práci a sebeobsluze
- postupně povedeme děti k poznání, že tak, jak se svobodně rozhodnu, ponesu za své rozhodnutí odpovědnost
- budeme rozvíjet schopnost přizpůsobovat se změnám
- procvičíme si časové pojmy

Integrovaný blok č. 2

PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA ZIMNÍČKA ZIMOU

časový rozvrh: dle aktuálních potřeb a zájmu dětí

Činnostní charakteristika

Podzimníček předal opatrování kouzelného stromu skřítkovi Zimníčkovi. S tímto skřítkem budeme prožívat období adventu, seznamovat se s tradicemi, zvyky, poslouchat a učit se koledy, vánoční písně a básně. Předvánoční čas pro nás začíná příchodem Mikuláše. Připravujeme se na společně strávené vánoční dopoledne s nadělováním. Starší děti si samy pečou cukroví, vyrábíme vánoční přání, ozdoby, svícny, zdobíme třídy a celou školu. Vánoční těšení a přípravy skončí slavnostním nadělováním s vánočním programem. Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina.

Skřítek Zimníček nás také seznámí s charakteristickými znaky zimy, počasí – ochlazování, mráz, sníh – led (změny skupenství vody, vlastnosti), rampouchy, kratší dny. Pozorujeme volně žijící zvířata a ptáky – charakteristické znaky – pomoc živočichům v zimě. Seznámíme se se zimními sporty. Přiblížíme dětem, jak je důležité chránit si své zdraví – jak se správně oblékat v zimním období. Zahrajeme si na lékaře, budeme poznávat části lidského těla a překonáme strach z návštěvy ordinace.

S nejstaršími dětmi navštívíme základní školu, seznámíme se prostředím a prostory základní školy i s paní učitelkami. Děti budou mít možnost poznat průběh vyučovací hodiny. Budeme se připravovat na zápis.

V období masopustu se těšíme na karneval, vyrábíme si masky, vyzdobíme třídy a celou mateřskou školu.

Naše záměry:

- pobytem na zdravém vzduchu budeme posilovat a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- podpoříme dětskou fantazii a kreativitu
- podpoříme rozvoj tvořivosti
- přiblížíme dětem tradice Vánoc
- povedeme děti k sociální soudržnosti
- budeme posilovat kultivovaný projev dětí
- budeme posilovat dodržování základních pravidel společenského chování
- budeme pobytem na zdravém vzduchu posilovat a otužovat tělesný rozvoj a zdraví dětí
- budeme rozvíjet řečové a jazykové schopnosti
- budeme podporovat rozvoj tvořivosti a fantazie

- budeme posilovat přirozené poznávací city
- budeme posilovat schopnosti záměrně řídit svoje chování
- povedeme děti k dobrým sociálním vztahům – vzájemná úcta, respektování druhého
- budeme rozvíjet dovednosti v oblasti jemné motoriky a koordinace
- budeme posilovat osvojování poznatků o svém těle a jeho zdraví
- budeme rozvíjet naše smysly, přechod od konkrétního k názornému
- budeme dále společně vytvářet pravidla společného soužití
- budeme se učit chránit prostředí kolem nás a rozpoznávat, že i lidskou činností je možno poškodit

Integrovaný blok č. 3

PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA JARNÍČKA JAREM

časový rozvrh: dle aktuálních potřeb a zájmu dětí

Činnostní charakteristika

Již název tématu vypovídá o probuzení jarní přírody. Se skřítkem Jarníčkem se seznámíme se změnami jara, budeme v dětech podporovat touhu po ochraně přírody a svého okolí. Sama příroda přichystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Bude motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Řada činností bude přenášena ven, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Budeme děti seznamovat s charakteristickými znaky jara, pozorovat barevnou probouzející se jarní přírodu, její změny – budeme poznávat květiny, ovocné stromy, rostliny, jarní počasí. Seznámíme děti s tím, jak si chránit své zdraví, jaké jsou nebezpečné vlivy prostředí, jak o své tělo můžeme pečovat. Naší snahou bude dále přiblížit dětem předměty denní potřeby – jaký je jejich účel, vlastnosti, jak se používají. Budeme poznávat a seznamovat se se životem zvířat – hmyzu, ptáků, domácích zvířat a jejich mláďat. Přivítáme svátky jara - velikonoce, společně nabarvíme kraslice, vyzdobíme jarně svoji třídu a celou školu a zasejeme obilí do květníků. Naučíme se básničky a písničky spojené s jarem. Pro tento integrovaný blok bude maximálně využita příroda v okolí MŠ a zahrada školy.

Naše záměry:

- budeme rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- budeme respektovat jeden druhého, vytvářet si další společná pravidla
- budeme rozvíjet pozitivní city, podporovat získání sebedůvěry
- budeme se učit sebeovládání
- budeme rozvíjet kooperativní dovednosti

- přiblížíme dětem tradice svátků jara – velikonoce
- budeme podporovat u dětí fantazii a kreativitu
- budeme rozvíjet řečové a jazykové schopnosti
- budeme podporovat rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- posilování schopnosti záměrně řídit svoje chování
- budeme rozvíjet dovednosti v oblasti jemné motoriky
- budeme se učit schopnosti přizpůsobení se vnějšího prostředí i jeho změnám
- budeme podporovat rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí - spolupodílet se na estetičnosti prostředí, ve kterém žijí

Integrovaný blok č. 4

PUTOVÁNÍ SKŘÍTKA LETNÍČKA LÉTEM

časový rozvrh: dle aktuálních potřeb a zájmu dětí

Činnostní charakteristika

Přichází léto a s ním přebírá opatrování stromu skřítek Letníček.

Budeme pokračovat v poznávání a ochraně světa kolem nás. Budeme cvičit vytrvalost a sebeovládání, a dále se seznámíme s možným nebezpečím v době prázdnin.

V tomto období se budeme také soustředit na sportovní hry a soutěže, oslavíme svátek dětí. Zařadíme hry s dopravní tematikou a seznámíme se s bezpečností silničního provozu. Činnosti budou přenášeny ven na zahradu školy, nebo do přírody. Tématem tohoto bloku bude rodina a vše, co s ní souvisí (maminka, tatínek, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, vzájemné vztahy a tolerance, poznávání vlastní identity a svého místa nejen v rodině).

Před prázdninami se rozloučíme s našimi předškoláky.

Naše záměry:

- podpoříme tělesný rozvoj a zdraví dětí
- budeme podporovat a rozvíjet komunikaci s vrstevníky i dospělými
- posilovat a podporovat vzájemnou pomoc a spolupráci
- budeme učit děti dodržovat pravidla bezpečnosti i bez dohledu dospělých
- budeme učit děti dovednostem jak se chovat u vody, ve městě, na výletě
- vnímat přírodu a život v ní
- budeme pracovat s různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky a dalších dovedností

- budeme rozvíjet pěvecké dovednosti
- podpoříme rozvoj základních kulturně společenských návyků
- budeme posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – rodina
- podpoříme získání relativní citové samostatnosti
- budeme rozvíjet schopnost vyjádřit získané pocity a dojmy
- budeme rozvíjet tvořivost, řešit problémy
- podpoříme rozvoj paměti a pozornosti
- podpoříme zájem dítěte o učení
- přeneseme co nejvíce činností do pobytu venku – otužování vzduchem, vodou
- podpoříme dětskou fantazii a kreativitu
- osvojování poznatků o okolním světě
- pomáháme dětem vytvářet si povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvíjení úcty k životu
- vytváření základů pro práci s informacemi

Všemi integrovanými bloky se prolínají klíčové kompetence, jako jsou – kompetence činnostní a občanské, sociální a personální, kompetence k řešení problémů a komunikativní a kompetence k učení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby, či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusů a omylů, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy, řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit, chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své požitky, pocity i nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými a podob.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně jí používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, atd.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno, se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá spravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společenských činnostech se domlouvá, ale i spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje; je otevřený k aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit i respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

PROJEKTY

Dílčí projekty školy jsou součástí vzdělávacího obsahu. Do jednotlivých integrovaných bloků budou začleněny dle potřeb a specifik jednotlivých tříd. Jejich naplňování bude vycházet z věkových a individuálních zvláštností dětí. Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry a charakteristiku vzdělávací nabídky jejich rozpracování bude předmětem TVP stejně jako jednotlivé integrované bloky. Činnosti jako prostředek naplnění stanovených záměrů a cílů budou maximálně zohledňovat možnosti dětí jednotlivých tříd, tematicky jsou jednotné pro celou školu.

Případný celoroční projekt bude zapracován do ŠVP formou dodatku pro konkrétní rok.

DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

Záměrem doplňkových programů školy je nabídnout možnost rozvinout dětský talent, či maximálně zabezpečit vzdělávací nabídku pro ty, kteří disponují hlubšími schopnostmi k určitým činnostem. Základem je maximálně respektovat potřeby dětí, jejich zájem o nabízenou činnost.

1. Zpívání s KLUBÍČKEM – program se zaměřením na hudebně pohybové činnosti
2. LOGOHRÁTKY – program zaměřující se na logopedickou prevenci

3. Hrátky s AJ – program se zaměřením na poznávání cizího jazyka

4. Sportujeme pro zdraví – program se zaměřením na zdokonalování pohybových dovedností

Záměry a vzdělávací nabídka jednotlivých doplňkových programů je rozpracována v jednotlivých plánech.

AKCE ŠKOLY

- návštěva divadelních představení – během celého roku
- podzimní seznamovací slavnost – společná akce s rodiči
- příprava oslav lidových zvyklostí a tradic – Mikuláš, Vánoce, vánoční slavnost a jarmark, Masopust, Čarodějnický rej
- účast na různých kulturních akcích spojených s adventem – zpívání u městského vánočního stromu
- návštěva ZŠ – 1. třídy
- zařazování sportovních her a soutěží – „Sportovní olympiáda“
- vítání jara – tvůrčí zdobení zahrady
- zapojení do výtvarných soutěží
- oslava „Dne dětí“ za účasti dětí ze ZŠ
- zpívání „Klubíčka“
- rozloučení s předškoláky

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Důležitou etapou vzdělávacího procesu je vedle plánování předškolního vzdělávání i sledování a vyhodnocování jeho průběhu i výsledků.

Vnitřní evaluační a hodnotící procesy umožňují zlepšovat – optimalizovat kvalitu pedagogických činností i podmínek, za kterých předškolní vzdělávání v naší mateřské škole probíhá.

Vnitřní evaluace a hodnocení je realizováno na několika úrovních a to:

• na úrovni školy – zpracovává ředitel školy

Jejím předmětem je hodnocení souladu ŠVP PV s RVP PV, vytvořených podmínek, za kterých vzdělávání probíhá, i průběh a výsledky, jichž škola ve vzdělávání dosahuje.

• na úrovni tříd – zpracuje třídní učitelka

Tato vnitřní evaluace rozvoje třídy probíhá měsíčně, a to zpracováním evaluační zprávy o naplňování očekávaných kompetencí.

- na úrovni dítěte – zpracovává ji pedagog, který individuálně s dítětem pracuje, pozoruje je, zjištěnou skutečnost vyhodnocuje a zachycuje v záznamu o pozorování nebo v individuálním plánu dítěte s odkladem školní docházky

Toto vyhodnocování probíhá v měsíci listopadu, lednu a červnu.

Ke komplexnímu vyhodnocování práce školy patří i hodnocení práce pedagogů ředitelem školy, zástupci ředitele školy, pověřenými pedagogy např. uvádějícími učitelkami i vlastní sebereflexí.

Dokument bude aktualizován číslovanými dodatky.

V Benešově nad Ploučnicí dne 1. 9. 2018